

De Atlas Major

Grote Wereldatlas van Joan Blaeu

De Atlas Major van Joan Blaeu is een grote wereldatlas uit 1662. Deze atlas bestond uit ongeveer 600 kaarten en telde meer dan 3000 bladzijden. Het enorme boekwerk had negen tot twaalf delen en was rijkelijk versierd. Er werden vertalingen gemaakt in het Latijn, Nederlands, Spaans, Frans en Duits.

We weten nu precies hoe de wereld in elkaar zit. En met satellieten is het tegenwoordig erg gemakkelijk om een goede kaart te maken. Maar vroeger was dat helemaal niet zo. We leerden de wereld kennen door de talloze zeereizen die werden gemaakt. Om een kaart samen te stellen moest informatie uit scheepsjournaals en reisverslagen worden gebruikt. De kennis die hier uit kwam werd aangevuld door gesprekken die werden gevoerd met bemanning van de schepen.

De wereldkaart uit de Atlas Major van Blaeu

Navigatiehulp

Doordat informatie over de wereld op deze manier vergaard werd waren de kaarten in die tijd niet heel erg precies. Maar dat was geen probleem. Omdat zeelieden hadden behoefte aan een betrouwbare manier van navigeren, voldeed een kaart al snel. Willem Blaeu besloot hier op in te springen. Hij publiceerde zijn eerste kaarten in 1605. Dit was een goede tijd, want Nederland zat in een periode van economische groei. De Gouden Eeuw.

Statussymbool

Willem Blaeu merkte al snel dat zijn kaarten aansloegen bij het grote publiek. Veel mensen konden hun nieuwsgierigheid over de wereld niet bedwingen en kochten daarom een atlas. Hij werd hierdoor over de hele wereld beroemd. De kaarten werden een soort statussymbool.

Atlas Major

Een kaart uit Atlas Major

Toen Willem Blaeu overleed, nam zijn zoon Joan het werk over. Hij zorgde ervoor dat de Atlassen van Blaeu nog populairder werden. In 1662 publiceerde hij de beroemde Atlas Major. Dit was een enorm boekwerk dat vooral bestond uit kaarten die vader Willem Blaeu al eens had gemaakt. Ze waren dus redelijk verouderd. Toch werd er niet veel aandacht besteed aan de correctheid van de kaarten. De belangrijkste vernieuwing van de Atlas Major was de rijkelijke versiering. Het enorme boekwerk kon naar wens bekleed worden met gekleurd leer, gebonden met fluweel of perkament. Alles was mogelijk. Er werden zelfs meubels ontworpen waar de verschillende delen van de Atlas Major ingelegd konden worden.

Er zijn nog veel exemplaren van de Atlas Major bewaard gebleven. Je kunt er bijvoorbeeld een bekijken in het Fries Letterkundig en Historisch museum Tresoar.